

**Mladen Vuković
&
Robert Marić**

POVRATAK DIOKLECIJANA

(CAR PO DRUGI PUT U SPLITU)

(povijesni cabaret u povodu 1700. rođendana
Splita)

Split, 1995.; 2003.

* * *

OSOBE:

Dioklecijan, car

Spliće Duje

Bodul Niko

Vlaj Ante

Turist(kinja)

Gitarist

Švercer

* * *

Povratak Dioklecijana

U slučaju postavljanja teksta na kazališnu scenu, autor zadržava pravo dopisivanja kartice-dvije teksta o eventualnom aktualnom događaju u Splitu. Uz predstavu bi se objavila kasetna sa splitskim pjesmama i glazbom iz cabareta.

* * *

(Satirični kolaž igra se na otvorenoj pozornici, u srcu Dioklecijanove palače, u Vestibulu. Dok gledatelji sjedaju na stolice, pod svjetlom reflektora je gitarist koji na blues melodiju pjeva:)

SPLITULJE

Od Meja do istoka, Mejaša
bihu granice spliskih salaša
srce mu Dioklecijanova palača
za koju se polomilo dosta mača
kasnije je nika' kvart Lučac
i daleko predgrađe Zvončac
da se raskopa groblje Sustipan
odluku je donio neki klippan
za raskoš zaslužio je lentu
makar neki spominjali Zentu
čije je blato crno kao tuš
no vratimo se mi na Manuš
tu je i tisni Veli Varoš
čuješ di susid kuha kokoš
nadaj se kazališnom pobri
gdje je negda bio izvor Dobri

Povratak Dioklecijana

danas je naseljen svit mišan
di se nalazi četvrt Sukoišan
izgubio bi čovik mnogo ura
za pronać di je bila Pistura
više nema ko s maslinama doć
u mlinice sredit posal na Toć
mogli bi se dati milijuni
ko pogodi di su špalacijuni
sve je manje šesna Riva
di velika fekalija pliva
a o Karepovcu ne od jučer
dugački rep smeća se vuče
uvik se nađu dobre pice
na lipoj plaži Bačvice
stradale su mnoge kite
u dijelu zvanom Plokite
Bol je blizu al ne na Braču
osim kad te prikuje na kraču
Gripe su danas centar košarke
tko će u tvrđavu - i danas čarke
nešto dalje su male Stinice
ne treba se penjat na Skalice
a sav grad sa 178 metara
gleda Marjan gora stara
iz nižega gleda je Visoka
na koju se penješ s boka
sigurno je di su Glavičine
da ne žive gradske glavešine
a na drugom kraju slične Lokve
di su zemlju bušile brokve
a dosta bome vlaja vrhom mrda

Povratak Dioklecijana

na nedalekom predjelu Brda
koja se steru nad Ravne Njive
po kojima njuškaju razne grive
nema traga ni soli ni novcu
na kopnenom predgrađu Neslanovcu
ne valja rasuđivati naprečac
zbog čega se prozva Smrdečac
možda ima pokoji stari bunar
di je danas nikao Kocunar
a blizu zagrađa Kopilice
porinjuju brodske kobilice
negda ti je bila velika fora
da bi se uopće posjetila Lora
kad smo na centru Poljuda
krene nogometna igra luda
a od ubavih česmi Spinuta
za minutu si do Instituta
diraš li u splitske gene
tad ne kritiziraj Bene
a uspomena su prepuni
puti priko rta Kaš(j)uni
ako fortuna svrati na Firule
odsviraju vam sudbine frule
tu su blizu danas nove i fine
negda prljave škrape i Blatine
ali kad se okrene koji odojak
svakakva svita skupi Mertojak
moglo je biti više plastenika
da nisu rasli neboderi Trstenika
a veliki je kvart Sućidar
kamo mnogi dobi stan na dar
4

ne možemo reći da su banke
nagrnule u urbane Pujanke
a za dobit stan na žnjanu
valja bit u pravom klanu
nadaj se seoskom smradu
makar bio u Pazdigradu
za vječnost ugosti se i tuđinac
pod čempresima gdje je Lovrinac
brate divlja gradnja buja
sve doklen seže Sirobuja
pribrojivši tu i Kamen
mogli bismo reći - amen!

(Na scenu dolaze Splićo, Vlaj i Bodul.)

SPLIĆO: Ma je li ovo svit rebambija, ča je ovo - treći
splicki festival. Aj ča! A mi, kako smo se izkonzultirali!

(šansonjer odlazi, Splićani pod feralom pjevaju klapski
ispod glasa.)

KLAPA:

Merjane, Merjane,
Merjane, Merjane,
Merjane, Merjane,
ča berjak ne viješ?

VLAJ: ...ooooj!

SPLIĆO: Ma koji ooooj, đava ti vlašku gangu odnija!
Nema ojkanja ni hrkanja u svečanoj pismi našega lipoga
Splita! Jesi li pomanita od kaštelanskog vina?

VLAJ: Bože me sačuvaj kaštelanskog vina. Ne pijen ga
više!

BODUL: Ali ni manje!

VLAJ: Je, kad ga dođeš kupit, oni ti kažu da pričekaj malo dok ga naprave, jer od aerodroma i tvornica, di mogu uzgojit kil grožđa?

SPLIĆO: Sveti je Duje davno zapiva da Splićani imaju lišpe cure i vino od Kaštelana!

VLAJ: Ma ovo moje "ooooj" moš svatit ko da san ja malo odanijo plućin. A pozatin, to san ti ja malo primodera pismu. Kad danas svaka zvizda radi obrade u onem disko tehno i repu, što ja ne bi moga dodat zeru naše rere? Je li mere?

BODUL: Mere, mere! šta se danas ne mere!

SPLIĆO: Anti neću reć šta, ne kaže se "mere, mere"...

VLAJ: Kako ne mere kad su i ono "Marjane, Marjane" priokrenili u "Merjane, Merjane"?

SPLIĆO: Ma Merjan se i prija zva Merjan, samo su ga komunisti obrnili, ili može biti drugi tuđini i prije, a sad je to samo vraćanje baščini jer mi više nećemo slušat cajke s istoka vengo ćemo lipo šoto voće s ponistre se vidi šolta - gremo prema Zapadu!

BODUL: Ma vidi njega! Ajde, vidi ti s ove ponistre šoltu, vodim te na škampe, one velike!

VLAJ: A jesi izabra! Ne moš se njima najist!

BODUL: Klis ti je vazda kost u grlu! Vrag ti odni janjetinu, počaja si već i blejat!

VLAJ: Ma nemoj mi spominjat Klis, prije se Stipe Božić popenje na Himalaje nego ja u prometnon krkljancu na vr Klisa.

SPLIĆO: Ma ko je vidija vriđat se, nismo u Saboru. Ajde, nakašlji se i na drugu kiticu pisme! Sramota da građani Splita ne znaju svoju himnu. Ajmo, kajde, tri četri!

VLAJ: Ma šta kaj, nije "ča tri" nego četiri!

(Na scenu dolazi turist koji slikaje klapu, a Splićo je već poveo pjesmu.)

KLAPA:

Ča berjak ne viješ,

ča berjak ne viješ,

ča berjak ne viješ...

VLAJ: Čekaj, koči, koči... Ne valja, ne valja posa!

SPLIĆO: Koji ti je sad? Oli te je zamanta blic od ovega tamo pa si zaboravija riči?

BODUL: Kako će zaboravit kad mu se triput ponavlja, k'o da je oštećena gramofonska ploča!

VLAJ: U tome i je stvar! Zapravo dvi! Prvo i najprvo, triba se odredit glede teksta, a u svezi berjaka koji nije rvacki

SPLIĆO: Mamlaze, jesi li popizdija, kako nije rvacki. A da zašto su se borili? Da čiji će bit nego rvacki, crven bili plavi, e. I još dodaš grb s prvon crvenon kockon, gori petokraku krunu i eto ti ga!

VLAJ: Ma nije berjak rvacki nego...

SPLIĆO: Imisisovo, prikrsti se!

VLAJ: Ma rič, oću reć da berjak nije rvacka rič već turska.

BODUL: Pa šta, š njima smo sada u lipu - u konfederaciji!

VLAJ: A drugo šta san zaustija reć, a ni ono da se tri puta ponavlja nikako mi se ne sviđa pa da me u zdrav mozak...

SPLIĆO: Pa nisan ja peder!

VLAJ: To me podsića na tri prs...

SPLIĆO: Ma koje trice i kučine? što si sumnjivi Toma, barem su trice postale zaštitni znak košarkaškoga Splita!

BODUL: Nemojte mi dirat Ajduka!

Povratak Dioklecijana

SPLIĆO: Ma ko je i zucijski čagod o Hajduku?

VLAJ: Ma baš zato, bleso! Je da je Ajduk od Ajaxa primio prvo šest pa tri komada, ali "bili" su prava splicka zastava.

SPLIĆO: Ma šta? Nova je gracka zastava plave boje!

TURIST: Bona note, her ser gospodini! Ja čekati cvaj minuten, aj pliz fas da fi pjevati jetna šanson for tu bi slikati na majne Canon?

BODUL: Vidi furešta sa pet jezika! A moj kume, moš se slikat! Ako ti je do pisme, eno ti Prokurative i Zvončac, dva festivala blizanca i još za žuntu Pogorelić. Cili se Split ori od pisme, a ti nas uzeja u dir!

VLAJ: Ma ti festivali jesu blizanci, isti jin je ćaća, ma se baš ne podnose, ko Kain i Abel!

TURIST: Faša patron santa Cecilija und sfeto Augustin?

SPLIĆO: Njet, njet, je da je sveti Augustin reka: ko dobro piva, dvaput moli, ali mi ti se pivamo svetom Duji!

BODUL: Dva smo festivala izmislili samo da dokažemo kako mi Splićani ne plešemo kako drugi sviraju!

TURIST: Ih moliti onli ju samo jedna refren, može i na play back!

VLAJ: Ma dat ću ja tebi po beku ako nas ne molaš, biš ća! Moreš li proč a da se ne pačoš o nas?

TURIST: Ali u moja turistički fodič, evo strana đfadeset and sex, da na sfaki kantunu čeka klapa koja pješa za dušu...

BODUL: E moj kumašine, tu dušu odavno mirimo džepom!

TURIST: ... efo felika naslov "Ta difna splitska noć"!

SPLIĆO: Iz koje ti je godine to izdanje vodiča?

TURIST: Is... is, Beograd 1989.

VLAJ: "Splitska noć"? Ma to ti se misli na polustoljetni

komunistički mrak!

SPLIĆO: Tako je Ante! Nema to veze ni sa onim mrakon od redukcije, dobro si mu spušća za tamnicu jednoumlja.

TURIST: Ali faša palača i večeras u mrak. Ih zamalo slomenzi noga! Ja stati u banana ili feliko šit.

VLAJ: Ovi je već nanjušio drogu!

BODUL: E, glede mraka, sad ti je druga pisma! Nije to mrak vengo smo mi namjerno izgasili svitla i namistili lajt ševu, kako se moderno kaže.

VLAJ: Pustili bi mi i onu maglu, ali se plašimo novi gusaka!

SPLIĆO: I sad se bolje ističe naš zvonik svetoga Duje. Ima li ga igdi vakoga na svitu?

TURIST: (Vrti se na mjestu.) Fajn, fajn gut!

SPLIĆO: To ti je najstarija katedrala na svitu i okolici. A imamo i najnoviju konkatedralu. U nas ti je sve naj, naj... Ča je pusta Londra kontra Splitu gradu!

VLAJ: Jedino se županija malo više pita o svemu!

TURIST: Ja zato i kam bek u Split, naprafiti fotoreport for jurop tržište turističko ebaut najntin ziro ziro kodina faš bjutiful grad Split.

BODUL: A tako! Unda dođi k nami ki čovik. Ja sam mislio...

VLAJ: Ti mislio?

SPLIĆO: Eno ga na, opet naše prljavo rublje pokaziva svitu!

VLAJ: Ma ja san prominija mudantine!

BODUL: Ma da san na Pazaru prija bi doša do riči! Ja san mislijo od šjor furešta da pajdo iz Geta slikaje drogeraše!

TURIST: Maj zanima fajrunt stih iz faša pisma. U moja fodič, stranica četrdeset fajv piše: "Na kojoj se čita ima

druga Tita"! Je li to prafa himna?

VLAJ: Bila je himna dok joj nisu digli himen! A taj godspodin što ste ga maloprin imentovali ti je ovi drug što visi o zidu! Kum iz Kumrovca! (Pokazuje na zidni grafit: Dok je bilo Tita, bilo je i šita!)

BODUL: A nema više ni onoga novokomponiranoga: "... a na drugoj strani naprid partizani", sad su "na drugoj strani domobrani"!

VLAJ: Ti, Bračaninu, muči, jer imate sedan općina a nijedan grad na otoku. I pamet u glavu! Partizani su sad prišli na drugu stranu, oću reć, nisu svi još prišli, ali puno njizi je prišlo priko barikada, a jopet, puno njizi, ovih naših, razišlo se na sve stranke - a domobrani, koji su zapravo bili po strani, bili su i ostali na našoj strani!

SPLIĆO: Ma sve si zamrsija. To se samo odnosi na drugu stranu istoga barjaka, a ne drugu stranu medalje iz života!

TURIST: Jako se teško snalaziti u te faše nofe partiture. A jeste li izmijenili sve što je trebalo ispremijenjati u 17 stoljeća budućnost od palača?

SPLIĆO: Je, je, mi ti se upravo pripremamo za desetgodišnji program proslave toga rođendana carskoga grada.

TURIST: A zašto 10 kotina?

VLAJ: Jerbo se puni pet godina čekala građevnu dozvolu!

BODUL: A eto ti još jedan dokaz da je Split rođen na carski rez!

TURIST: A gut, pametno fi to smisliti - punih deset kotina slaviti! To je Mediteran!

VLAJ: Misliš da bi je sa današnjon tehnikom poduzeće "Lavčević" sagradilo za manje od deset godina?

SPLIĆO: šjor moj lipi, sidi tu, uzmi lapiš i slušaj našu

Povratak Dioklecijana

priču, imat ćeš šta zapisati o 1700 godina Splita!

BODUL: Ma čekaj! A ča mi ne bi iz odma počeli svečanu proslavu?

SPLIĆO: Mere, mere!... Najprije himna! (Stavlja ruku na srce.) Liiipaaa mojaaaa...

BODUL: Opet si se nabumbija! Ti bi našu svečanu pismu nad pismama "Lipu našu" odma prisvojija za sebe!

VLAJ: Stoga, dragi moji Hrvati i Hrvatice, drage moje južne Hrvatice i južni Hrvati, dragi vlaji, boduli i fetivi Splićani, drago ostalo nazočno i izočno pučanstvo, imam čast da prisječem vrpca...

SPLIĆO: Čekaj, di si se zalaufa, nisi ti župan!

VLAJ: Nisi ni ti gradonačelnik! I ne prisicaj me! Daklem, gdje je vrpca?

(S vrha Vestibula pada konop, po kojemu se na scenu spušta Dioklecijan u carskoj odori.)

DIOKLECIJAN: Ave!

TURIST: Supermen!

BODUL: Ajme judi, kolpat će me, koji je sad vrag?

VLAJ: Ko je sad odozgara sveti moj Antiša?

SPLIĆO: Bižmo ča, ovdni nisu čista posla!

DIOKLECIJAN: Stanite, kud ćete? To sam ja, vaš Gaj Aurelije Valerije Dioklecijan, car glavom i rimskom bradom!

SVI: Dioklecijan?!

BODUL: Sa sva četiri imena?

DIOKLECIJAN: A kad se mogu Cetinjani Ante Miko Tripalo ili Ante Nadomir Tadić šutra kitit sa krsnim imenima, mogu i ja imati dva pričuvna!

Povratak Dioklecijana

SPLIĆO: Barba care, mogli ste se nabost na iglu!

DIOKLECIJAN: Zar je bodljikavo od uzgoja kaktuse?

SPLIĆO: Ma nisu kaktusi u điru, niti je bodljikavo ko na plaži s ježincima, ali ste nevalice mogli puknut u žilu i bit jubilara deseta žrtva droge ove godine u Spljetu!

BODUL: A kojim dobrom gospod'ne care?

DIOKLECIJAN: Aa, mislili ste bez mene slaviti jubilej! A dobro znate da sam se ja odrekao i carskog prijestolja da bih uživao u sadnji kupusa!

VLAJ: To more samo kupusova glava! Lipo je narod reka: Ne bi ga iz kupusa istra!

DIOKLECIJAN: šta Istra? Ko oće istrat Istru iz moje provincije?

SPLIĆO: Ne možemo te pozvati na proslavu jer si povijesno negativna osoba zbog progona kršćana, tojest, glede nas!

DIOKLECIJAN: A pozivnice su dobili i članovi vladajuće stranke, bivši komunisti, koji su više od mene proganjali kršćane. I eno ih, danas mogu sjediti u loži, a ja, koji sam utemeljio grad - ne mogu!

BODUL: Ali svi su se oni na vrime obratili i krstili, pričestili, krizmali i vinčali o istom trošku!

VLAJ: A ti da bi okaja svoje grije sad bi mora dvaest godin ganjat te iste ateiste!

DIOKLECIJAN: Ma znan ja vašu pučku dušu, niste vi pučisti. Kako god ste očajavali za mojom smrću, isto ste tako plakali i na Poljudu u svibnju 1980. Ajde, ajde, di van je oni zakon o oprostumu? Abolirali ste i žešće zločince! Ja virujen u demokršćanske zasade vas velikih Hrvata, ko od brda odvaljenih!

SPLIĆO: Nije - od brda, vengo iza brda!

Povratak Dioklecijana

BODUL: Ajde priznaj, zašto si smaknuo našega zaštitnika - biskupa Duju!

DIOKLECIJAN: Uvijek sam sanjao o mom mauzoleju, a onda bi mi u snu on sjeo na moje mjesto. A kad sam ga pozvao da blagoslovi kamen temeljac moj palače, on je kazao: "Sretno ti grade Split!" Ma ja san ovo zidao za sebe a ne za grad Split! Nego, ako su ga moji vojnici pogubili 10. travnja, zašto mu danas blagdan slavite 7. svibnja?

SPLIĆO: Ma bižali smo od toga datuma ko vrag od tamjana! Možemo se vraćat na sve iznova, samo ne na taj datum jerbo ko bi osta živ od Europe! Dosta nam je bio i jedan 10. travnja! A osin tega, moreš li ti zamislit fjeru svetog Duje da pada u vrime korizme? Ne ide to jedno s drugizin!

TURIST: Gospodin car, a kako fi došli odozgo, kroz ofa cijev koja fodi u nebo? A u knjiga piše da fi otišla u ropotarnica povijesti?

BODUL: Dragi moj šjor turist, vidiš da se on ka dobar čovik pokaja zbog progona kršćana, pa se povuka u katakombe, i evo je izronija iz cijevi, nakon ča su nan kanalizaciju turnili sve do po' Bračkoga kanala.

VLAJ: Pa u bračnom životu i je najvažniji kanal. A kad će se u splickoj luki okupati gradonačelnik, šta ne bi moga i car? Šta je bilo dopušćeno Jovi, je i caru!

DIOKLECIJAN: Je, samo ovaj Vestibul nije nikakva cijev nego predvorje mojih rezidencijskih odaja. A koliko se sjećam, ja sam ga ostavio čitavoga, a danas nema krova!

VLAJ: Ništa zato, naš predsjednik Vranjo je pokrovitelj proslave pa ćemo ga lako pokrovit!

TURIST: A možete fi mene sfi skupa kazala kako tošlo to

imena Split?

DIOKLECIJAN: Ja san reka da je kamen temeljac bio za moju palaču, a ne za grad!

BODUL: A kamen po kamen palača, a Dioklecijanova palača po Vila "Dalmacija" - Split!

VLAJ: Ma šta po, to je vila i pol!

SPLIĆO: Stavi loptu na zemlju! Kliko san ja čuja, učeni ljudi razbijaju pametne glave između rimsega imena **spalatum**, što oće reć prostrana palača i ...

DIOKLECIJAN: Nema i! To je od rimskoga i sveži ga tute!

SPLIĆO: Ma, barba care, možete li malo umučat dok fureštemu objasnin do kraja... i nemojte unaprid navijat za svoje jerbo je red da i mi jednon ka pobidnici pišemo našu povist! Daklem, Split bi moga dolaziti i od grčke riči **aspalathos**, šta bi tribalo značiti grmoliku bilju brnistru koja svibi, cvate u svibnju žutim cvitovima, pa je i boja splitskih košarkaša žuta.

VLAJ: Nu šta si se opametija u zanje vrime. Ali otkud sad tute liberalno žuta boja? Je l' mere bez te žute, da mi ne dođe žuta minuta?

SPLIĆO: Znan ja da si hadezeovac, a tamo per la finta, kad smo nasamu, pizdiš suprotiva vlasti! Da se možeš kasnije pozivat da si uvik bija za one koji će doći.

VLAJ: Sinjske mi Gospe, počejja si vriđat!

BODUL: Ma to vi raspravite u dva-tri oka, šta ste se raskokodakali ko u parlamentu.

SPLIĆO: Ma samo san tija čoviku reć da je ta žuta, to je bila i Hajdukova boja, ali budući da je nogomet stariji od košarke, žuta je izbilila na suncu i tako su hajdukovci

postali bili!

BODUL: Ma vidi ti to! Ma da me je kogod priupita, zakleja bi se da su oduvik "bili" bili "bili"! Žuti govoriš?!

SPLIĆO: A ime Hajduk nastalo je tako da je ugledni profesor dečkima koji su mu hajdučki nagnuli na vrata, da upitaju za ime njihovoga kluba, izviknija: Hajd' u k...!

BODUL: Ma bogareti! A u "Velo misto" san gleda da je to bilo zerku drukčije!

VLAJ: E, sad kad smo rišili tu najvažniju sporednu stvar na ludome svitu i okolici, moremo i u bît stvari.

SPLIĆO: Ali, prije toga, ne treba se praviti Englezom prid činjenicom da **split** na engleskom jez'ku znači rascip. Mere bit da je grad i nastao razdiranjem dvojbe di je točno polovica puta između grčkoga mista Epetium i rimske Salone. Da je prvospomenuta kolonija bila grčka, svidioči slog **bre** u današnjem imenu Stobreča.

VLAJ: Ovo zadnje ćemo još provirit! Ali nisan ni ja za bacit. Evo moje teorije! Zašto bismo zanemarili i rvatsku mogućnost da je Split nastao od toga šta se u gradu podno Marjana splilo svega i svačega - najlipšega na svitu!

BODUL: Pa i imamo najboje nogometaše, košarkaše, tenisače, pivače...!

VLAJ: I nas vlaje!

BODUL: Pa i vas, vlaje!

VLAJ: Ko da ste vi škojari bolji od nas!

SPLIĆO: Ajde, prošla su vrimena od karanja bodula i vlaja, di mi fetivi moramo bit suci!

VLAJ: Čekaj, ušuti ako misliš malo pričati sa mnom! Odgovori po duši - zašto je vlaj oni šta je siša ozga prin pedeset godin, a nije vlaj oni šta se je saša prije pesto

Povratak Dioklecijana

godina! Ajd kad si tako pametan i fetiv, di je po tebi granica?

BODUL: Sad će on granicu postaviti tamo kad je prvi majmun saša s grane! A dobro si ga pričepija, svaka čast! A Duje bi i fra Bernardina Splićanina proglasija fetivin, a on je Braćanin!

SPLIĆO: Ala što smo se uzfilozofirali! Po vama bi i car Dioklecijan bio vlaj!

DIOKLECIJAN: Molim da mene ne pačate u te vaše kršćanske rasprave.

SPLIĆO: Ajme, što će ljudi reć o nami kad se vako pri njima kaštrigamo ko u "TV Parlamentu" i "Latinici"!

TURIST: To posnato da u fašem parlamentu kofere latinicom.

VLAJ: Zemljače, u nas se ne govori nego piše latinicom!

TURIST: Topro, dopro, ja tu nešto poprkao dok slušao faša sanimljiva krasnoslov.

SPLIĆO: Tajmaut je proša, da vidimo na semaforu di smo stali. Aha, Zagreb trenutačno tućemo 1700:900!

BODUL: A da nan je kupiti još kojega dobrog arheologa, bilo bi i više za nas!

DIOKLECIJAN: A kako će se Split pisati po novom korienskom pravopisu? Da se vratite na ime Spljet?

TURIST: A tako se Split zvala do 1913!

VLAJ: To ćemo čuvati za proslavu jubileja 2013-e! A broj 13 je sretan za Split jer je 13. veljače osnovan Hajduk, a od 1913. se Split prestao gospoditi u imenu. Neki lokalni povisničari tvrde da je to bio povod prvoga svickog rata između bodula i vlaja.

BODUL: Možda ne bi bilo zgorega da se utiravamo Njemcima zbog turizma pa da Split moderniziramo u šplit!

Kad mere šport, mere i šplit!

DIOKLECIJAN: A jeste li izvršili pretvorbu i denacionalizaciju palače? Mogu li ja dobit barenk dionicu?

VLAJ: Jebo dionicu, očisti smeće u svojim istočnin podrumima i iznajmi! I namisto sadašnje vode, curit će ti lova! A Zakon o denacionalizaciji neće se donit sve dok ne umru oni koji su se njomen obogatili nakon priprošlog rata!

TURIST: A jeste li vi Hrvati došli iza Karpata ili iza Irana?

SPLIĆO: Budući da je Saddam napao Iran, a Sloboddam nas, to je još jedan dokaz da smo iranskog podritla!

BODUL: Ako je tako, zašto onda nismo zadržali i islamske običaje prehrane!

VLAJ: Muči kad te niko ne poteže za jezik, ili ćeš dobit aplauz iza ušiju. Najprvo, ko bi pametan, kad dođe na more, odbio isti pršut i pit crno vino? A druga stvar, ne pačaj tute viru, jerbo smo mi stariji i od Krista i od Isusova magareta, a došli smo na Jadran nakon što je Bog ocipio najlipši svoj dil za nas. I kad smo vidili svu tu lipotu, prikrstili smo se od čuda i tako smo postali kršćani.

SPLIĆO: Asti sto, pa i naš je zaštitnik sveti Dujam doša iz azijske Antiohije!

BODUL: Dobio si duju iz svetoga Duje! A okle si ti šjor care, stvarno? Neš sad potvrdit da si vlaj iz Oklaja!

DIOKLECIJAN: Je, moji su bili iza brda ali sam, nažalost i ja mora stolovat u dalekoj Aziji. Ispada da smo svi mi iz Azije!

VLAJ: Ispada da smo svi mi - vlaji. šta san van reka?

SPLIĆO: Ajde muči! Mi smo, ka pametni ljudi, s istoka išli na Zapad! On - da vlaji!

TURIST: Onda fi mnogo tršati do tradicija, kad fam i tudej

Povratak Dioklecijana

mosgovi odlaze na Zapad, a neki i puni krug eraund d
vorld da se pojaviti u Australija end Nofi Zelanda.

VLAJ: Je, nema vune za naše mozgove i domaće mazge,
jer nam za protuuslugu stižu australske ovce. šta ćeš kad
mi imamo pameti za izvoz, a oni ovce!

SPLIĆO: A zašto si napustija prije isteka mandata
prijestolnicu Nikodemiju!

DIOKLECIJAN: A kad san vidio da tamo ni komedije i
niko meda nema, odlučio sam se napraviti vikendicu na
Jadranskoj obali, gdje se vječno obećava med, mlijeko i
elektrane.

SPLIĆO: Eh, kako se vrimenta minjaju. Ti si oša u
mirovinu uživati, a danas od mirovine ne moš ni priživit!

VLAJ: Nemoj tako, neke je uznemirila povišica mirovine
od 50 kuna pa su vrcili glavon. A ko in je kriv što nemaju
dvi mirovine. Moj ćaća za tri godine Njemačke ima triput
veću rentu nego ovdí za trijest godina! Zapad nas zapada!

BODUL: Imaš ti care i danas puno poltrona. Da znaš samo
koliko je oficira s divljeg istoka odabralo Split za
umirovljeničke dane!

BODUL: A kakve sve palače grade ovi naši, još će tvoja
parit baraka prema njijovin. A ni svoga aviona nisi ima,
moj care!

VLAJ: Hvala ti, care, što si svojim životom ižinja novu
poslovicu! Proganja si biskupa Dujma jerbo je bija tvoja
oporba, a kad je na koncu tebi smrklo, njega su poplegli u
tvoj mauzolej! Dakle, dok jednom ne omrkne, drugom ne
svane!

SPLIĆO: Dvojici svane, jer u stolnici počiva i sveti Staš!

TURIST: Ja čitala da fi ustrojili nova porezna sustav. Fas
potlačeni robovi hotjeti prefariti pa fam umjesto soc-

Povratak Dioklecijana

realistična fikendica nagradili luksuzna palača?

DIOKLECIJAN: Ali ja nisam bio lijen niti me uhvatila fjaka, pa sam prvi zamrznuo cijene, zbog čega sam ušao u povijest, ali najprije u palaču!

BODUL: Znači od njega premijeri pripisuju. A uvijek san se pitao...

TURIST: Ali faši turistički djelatnik se toga ne tršati - poskupe sfako malo! Oni ne foliti da se kuna smrznuti!

DIOKLECIJAN: Htio sam i ja za platežno sredstvo uzeti kunu, ali kako je nikako uloviti, jednostavnije mi je bilo iskovati zlatnike s mojim likom.

BODUL: I mi danas imamo zlatnike!

VLAJ: Ostavi se vlasti, java je odnija!

SPLIĆO: A meni si najdraži zato jer si ustanovija nasljedne staleže, a taj tvoj nacrt prijedloga izmjena i dopuna zakona o staležima mi jednostavnije zovemo - splicko kolino!

VLAJ: Je, je, meni je zbog toga splickog kolina jedna Splićanka dala nogu među kolina. Ali srića da je i splicko kolino dobilo - meniskus!

SPLIĆO: Oćeš reć ka da se razvodnilo?

VLAJ: Pogodija si ki prston u ...

BODUL: A moj prijatelj Pilip mi tvrdi da je ime "palača" nastalo od riči palac Grgura Ninskog! Jerbo palac oće reć palac, dakle palača.

VLAJ: Čekaj, ti si pomiša vrime i žabe što si ji večera!

BODUL: Nego radi čega je Grgur okrenija palac u pravcu palače?

SPLIĆO: Stani, na koji palac misliš - gornji oli donji, oni za kojega se ženske ćapaju?

VLAJ: A ludi ljudi, pa moraju u iston pravcu gledat oba

Povratak Dioklecijana

palca, ako se izuzme mogućnost da Grgur stopira, a Grgur je okrenija leđa \ardinu da ne vidi ko se tamo okuplja i šta se sve radi po mrkloj noći! Da ne vidi seks, fiks i fikšen!

SPLIĆO: Bože mi oprost, našega su glagoljaškog biskupa pravo kaznili. A znate li vi da je on najprije bijo postavljen na sri srice Peristila?

BODUL: Biće je bidan i otamo uteka od droge!

DIOKLECIJAN: Ali Talijani drže do stila na Peristilu, ipak više vole mene, pa su ga, dok su bili dvi godine na vlasti, makli izvan palače!

VLAJ: Solinskog biskupa Duju su ganjali za života, a nastave li ninskoga biskupa vako ganjat nakon smrti, još će završit na Poljudu!

DIOKLECIJAN: A koju san muku ima dok sa na Peristilu postavio simbol mora, pa mi niko ne prizna! Kako je ribu došljacima bilo teško uloviti, stavljene su - egipatske sfinge koje također šute kao ribe! Ipak, ne smijemo prešutjeti činjenicu da su od četiri sfinge, pred ovovjekim barbarima, dvije sklonjene u muzej.

TURIST: A zašto si izabrao četiri doglavnika carstva? što nisi barem tri?

DIOKLECIJAN: Je, pa da me proglase trofaznim pa da mi palača odleti u zrak? Zato sam na palači ostavio četvora vrata, da iz carskih dvora svaki od nas pred narodom može pobjeći na svoju stranu!

SPLIĆO: I tu imamo više vrata nego Banski dvori! A kroz ta se vrata češće ulazilo nego izlazilo.

VLAJ: Ko o čemu, on opet o vlajima. Jesmo li maloprin rekli da smo svi odreda fetivi - vlaji!

SPLIĆO: Ne govorim o tomen, nego oću reć da su najrasklimanija vrata ona s istoka.

Povratak Dioklecijana

VLAJ: Aan, oćeš reć da je na nji nagnila stoka s istoka!

BODUL: Ma si zaboravija na južna vrata, jer je u sridnjen viku Split uvozija svoje gradonačelnike iz Italije.

SPLIĆO: Je, zato i danas puno njih misli da je uvozna pamet bolja od domaće.

VLAJ: Lako je zato, ali je meni žaliye što su i niki današnji Splićani išli po svoje mišljenje u Beograd!

TURIST: U knjiga opet piše da zlatno doba of split bilo kad gradonačelnik tu bi Ante...

VLAJ: Jezik ti se pozlatija!

TURIST: ... od Bajamontija do Baje!

VLAJ: Ma šta si reka! Tada smo gmizali poput baje!

SPLIĆO: Ako si ono o Beogradu mislija na moga ujca, moga bi ti on prilipit koju po vlašku!

DIOKLECIJAN: Ma je li to stranački sastanak Dalmatinske akcije?

BODUL: Ma neću politiku u moju butigu! Ona je kurbetina!

SPLIĆO: Ma ko je kurva, stranka ili...?

VLAJ: Ma Split je imao i zaslužnijih žena u svojoj povisti!

TURIST: Oh je, tu pisati da prfa opjefana Splićanka Judita, koja ni biti Juda, već spasiti svoja grad od blokada.

SPLIĆO: Dobro čovik kaže, a nakon toga su i druge Splićanke izhodile prid opkolitelje grada, ali su u presudnome odsutnom trenutku zaboravile sabljom osić glavu, ili barenko glavice, svojin novin Holofernima, pa je Split sve preplavljeniji domazetima!

TURIST: A sašto humanist otac od hrvatska književnost, her Marko Marulić fon Splićanin većina od sfoje knjiga napisati na latinski jezik?

VLAJ: Neće valjda pisati za nepismene komšije pa se

Povratak Dioklecijana

čov'k latio latinskoga!

DIOKLECIJAN: A zašto mu je postavljen spomenik baš na Voćnom trgu?

BODUL: A bit će zato što su mu knjige i danas za puno Splitsani zabranjeno voće!

DIOKLECIJAN: A odakle danas ovoliko pjesnika u Splitu?

SPLIĆO: Bit će da su se dočepali stihova kojima je Tin Ujević platio stanarinu dok je živio u Getu!

TURIST: A kako toliko veliki Splitsani moglo rasti pod Marjan?

VLAJ: Merjan je visok samo 178 metara, a u očima Splitsana je znatno viši, navlastito onima koji se još nisu uspili popet na njega.

BODUL: A na vrju Merjana je zoološki vrt, koji još jednom dokazuje da se živine znaju često visoko popeti.

(Nailazi švercer.)

ŠVERCER: Ajmo rebatinke, majice, ekstazi...

TURIST: A koji fam je ovo djelatnik?

SPLIĆO: To je mali privrednik oslobođen poreza, prireza i razreza!

ŠVERCER: (Dioklecijanu.) A koji van je ovo redikul? Obučen ka da je uteka s Ugljana!

BODUL: Nemoj vriđat, to je car Dioklecijan!

DIOKLECIJAN: Da ni bilo mene, još bi vi bili žedni. Pogledaj čiji je akvadukt!

ŠVERCER: Neš me privest žedna priko vode ton pričon. Ko u Splitu pije vodu? Eto izvor Jadra već pola stoljeća miniramo iz kamenoloma, pa nikako prisušit! Pa care, kad

Povratak Dioklecijana

smo te dotrali do duvara, neš taki na proslavu grada! Na, m uzmi ovu majicu. Vidi, piše TORCIDA, još nemamo produžnicu u Rimu, a zatribat će nam protiv Juventusa! Navuci i ove rabatinke, moga si ji i sam uzet u Trstu! Oblači se, oli cili Split mora vidit da si rebambija! Ekstazi će vas doć malo skuplje, ali takva je maloprodajna cina, ja san deveti u lancu.

VLAJ: Oli je počelo zatvrat?

SPLIĆO: Ja ću caru platit majicu i rebatinke da ne pari redikul, a ne triba nan još jedan. Ekstazi ne pijemo, samo crno...

(Oblače Dioklecijanu majicu i zajedno pjevajući odlaze sa scene.)

SVI: Ale, aleeee, o Hajdučeeeee...

BODUL: Evo će ponoća, opet će mi žena zakrakunat vrata stana!

TURIST: A budući da dramaturg kaže da bi ovdje bilo zgodno nakratko prekinuti priču, a ja sam ožednio, ajmo mi na piće! Ja plaćam!

* * *

SPLITULJE (NA VATRU)

(Na sceni ostaju četiri glumca, dva para koji plešu stari splitski ples "Monfrinu" u tehno-dance verziji, i prijeteći prstom uzvikuju aforizme.)

* * *

Povratak Dioklecijana

Nije se car slučajno nazvao Dioklecijan. Danas u njegovoj palači najviše posla ima Cian.

*

Grad Split ima već 11 novih gradova prijatelja. K(v)ragujevac ostaje grad neprijatelj.

*

U pobratimskom Los Angelesu za "grad prijatelj" kaže: sister city. I Amerikancima je slađa svastika.

*

Los Angeles nam je darovao vatrogasna kola. Izvrsno, zbog tolikih usijanih glava i gorućih problema.

*

Za ovogodišnju Sudamju u Split dolazi C. C. iz Santa Barbare. Bolje i on nego CCCC barbari.

*

Prestao je voziti splitski metro. Do novih izbora.

*

U Splitu se osniva Centar za bolesti ovisnosti. Spadaju li tamo i ovisnici o fotelji?

*

PROMET opet kupio polovne autobuse. Kao da mi imamo dva života.

*

Ne zna se gdje su završili svi novci koje su Splicići skupili za novi mostarski most. Valjalo bi nekome izbiti zube - pa da mora staviti most!

*

Ako je ukinut Muzej narodne revolucije, gdje smjestiti revoluciju koja je prestala teći?

*

Grad pod Marjanom izabrao je svoju svečanu pjesmu. A ni

24

Povratak Dioklecijana

nova himna mnoge Splićane ne bi ustala (dovela u red)!

*

Koliko bi tek bilo buke oko postavljanja spomenika banu Jelačiću u Splitu, kad je ovoliko buke oko zgrade Banovine?

*

Grad će u borbu protiv narkomanije davati godišnje 100 tisuća maraka. Drogeraši su već izračunali da bi se za tu lovu moglo kupiti - 10 tisuća "jointa".

*

Manjka nam samo 14 milijuna maraka pa da nedovršeni Dom omladine zablista sve u šesnaest!

*

U Kaštelanskom zaljevu ponovno pomor ribe. A mi opet šutimo kao ribe!

*

Smeće bi se trebalo paliti u tvornici cementa. Eh kad bi se pritom spalili i ugovori o njezinoj pretvorbi.

*

U Splitu nije izglasana odluka o zabrani točenja pića do 9 sati. A mogli smo u to ime nazdraviti!

*

Dalmacija je podijeljena na četiri županije. Bolje i na četiri, nego na tri.

*

U Split se ulazi s istočne strane. Mnogim njegovim stanovnicima to je ostao istočni grijeh.

*

Dok Split nema zaobilaznice, mnogi ga zaobilaze.

*

Kažu da će i Prima 3 mijenjati ime.

*

Ni "splicko kolino" se više ne prenosi s koljena na koljeno.

*

Još traju rasprave koji je od splitskih festivala bolji, veći...
Jedno je sigurno: najmanji je - Mali Split 95.

*

Ako vam je žao što niste mogli glasovati na Prokurativama
ili Zvončacu, strpite se još koji mjesec. Do novih izvora.

*

Oni koji sumnjaju u kupovanje glasova ulaznicama, tvrde
da Prokurativa dolazi od riječi - kurva.

*

Liječnici vele da zadnjih dana raste broj upala ušiju.
Možda je to od 90 festivalskih pjesama u tjedan dana.

*

I Split je dobio vladu u sjeni. Ukoliko tu ne želi ostati,
mora izbjegavati hladovinu.

*

Split traži novu lokaciju za ribarnicu. A dobre ribe love se
na starim odredištima.

*

Svaka festivalska večer ima svog pokrovitelja. Sve bi bilo
na razini kad bi i posjetitelji imali svog pokrovitelja.

*

Svim splitskim ljetnim festivalima zajedničke su daske.
Splitskom ljetu - daske koje život znače, a nekim
festivalima - one koje im nisu u glavi!

*

Festivali su nam okupili preko stotinu poduzeća sponzora.
Sudeći po tome, u privredi vlada ona: udri brigu na veselje!

*

Povratak Dioklecijana

Možda se pitate po kojim su kriterijima neke pjesme "jadranske melodije". Valjda po tome što ih možemo pola baciti u more.

*

Nakon hitova "Simpatija", "Nostalgija" i "Romantika", možda neki predlože lektora hrvatskog jezika za estradu.

*

Hvali more, drž se deviza!

*

Smišljen je novi program otvorenja za jubilarno 40. Splitsko ljeto. Ni za one koji vole koktele neće biti zime.

*

Ove godine neće biti opernih izvedbi pred tvrđavom Gripe. Tako je sigurno da nitko neće dobiti gripu ili prehladu.

*

U predstavi "Svatković" na čak tri mjesta igra sedamdeset glumaca. Ipak, u toj drami ne može igrati svatko.

*

I ove će godine najboljima pripasti nagrada Judita. Valjda članovi žirija neće biti Jude umjetnosti.

*

Pamet znači: ništa napamet.

*

Uхватili su se za slamku - ne mlate praznu slamu.

*

Treba se roditi pod sretnom zvijezdom da bi vas ogrijalo sunce.

*

Pročitao je sve svoje najbolje prijatelje - osim knjige.

*

Od svih vjetrova najbolja je bura smijeha.

Povratak Dioklecijana

*

Kad pomislim da ću biti bez dlake na glavi, diže mi se kosa.

*

Genijima se stalno žuri da ih ne stigne vrijeme pred kojim idu.

*

Pušeći lulu mira dobio je karcinom.

*

Budemo li o mrtvima sve najbolje, kad ćemo o nekima saznati pravu istinu?

*

Spavao bih kad bih znao da spavajući mogu mirno spavati.

*

Ubi nas žega. Stalno je pet do dvanaest.

*

Perući ruke od svega ne stignu oprati obraz.

*

Vuk više ne napada Crvenkapicu. Najeo se magaraca.

*

Čudno je kako je nekima odskočna daska upravo ona koja im nije na broju u glavi.

*

Lojalni pomažu da državi ide kao po loju.

*

Istina je uvijek po sredini - stišću je sa svih strana.

*

Ne mogu doći sebi od toga kako neki polaze od sebe.

*

Nekima je u životu pozitivna samo dioptriya.

*

Tko je kost i koža teško biva lojalan.

*

Bio je čovjek i pol dok nije upoznao svoju bolju polovicu.

*

Treba imati nosa da bi se znalo gdje ga ne treba zabadati.

*

Pljunuo je u šake i ponudio ruku pomirenja.

*

Zrno po zrno - kamenac na bubregu.

*

Poliglotti mogu imati dlaku na svakom jeziku.

*

Poljoprivreda je u krizi. Previše je mozgova na paši.

*

Hoće li neki zavrnuti rukave barem preko ljeta?

*

šećer dolazi na kraju - nakon poskupljenja.

*

Ljubav je slijepa - ali napipa novčanik.

*

Tko nema u glavi ima Ahilovu petu.

*

Čovjek se napravi i pokvari najčešće u mraku.

*

Satiričaru je najtužnije kad ga smatraju humoristom.

(Umjetnički totalni mrak)

PLESAČ: Je li ovo redukcija ili kraj predstave! Ako je kraj, molim pljesak!

Povratak Dioklecijana

(KONAC NA ZASTORU PUKNE)